
Sprawozdanie z pobytu gości zagranicznych w Instytucie Badań Literackich w roku 1971.

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 30-36

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIE Z POBYTU GOŚCI ZAGRANICZNYCH W INSTYTUCIE BADAŃ LITERACKICH

w roku 1971

W okresie sprawozdawczym Instytut Badań Literackich przyjął 40 pracowników naukowych w ramach przyjazdów indywidualnych oraz 18 uczestników międzynarodowych konferencji.

Konferencje naukowe

1. Pracownia Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego zorganizowała kolejne międzynarodowe spotkanie poświęcone pracom przygotowawczym nad porównawczym opisem wersyfikacji narodów słowiańskich. Konferencja odbyła się w dniach 26-28 maja 1971 r. w Warszawie. Wzięło w niej udział 4 współpracowników - organizatorów sesji, wygłaszając referaty: prof. dr W. E. C h o ł s z e w n i k o w /ZSRR/ nt.: "Триехсложныје розміры в руском і польском стихіе"; doc. dr Atanas S ł a w o w /Bułgaria/ nt.: "Bołgarskij wośmisložnik"; dr Stana M a z a ć o v a /ČSRS/ nt.: "Dělká věty a dělká verše"; dr Kveta S g a l l o v a /ČSRS/ nt.: "Postavení monosylab v osmislabičném trocheji a v osmislabičném jambu".

/Sprawozdanie z konferencji, zob. BP, z. 41/

2. W konferencji zorganizowanej przez Pracownię Badań Kultury Literackiej nt.: "Komunikacja literacka w społeczeństwie XX wieku", która odbyła się w dniach 28-29 maja 1971 r. w Warszawie, wzięło udział 3 naukowców z NRD, z których dwaj, dr E. D i e c k m a n n i D. K l i c h e, przedstawili referat nt.: "Kultura socjalistyczna a lektura. Lektura jako element stosunków literackich w społecznym systemie socjalizmu".

/Sprawozdanie z konferencji, zob. BP, z. 41/

3. W międzynarodowej konferencji zorganizowanej w 150 rocznicę urodzin Cypriana Norwida, która odbyła się w Warszawie w dniach 23-25 września 1971 r., uczestniczyło 8 gości zagranicznych, wśród których znaleźli się znani tłumacze oraz propagatorzy twórczości poety w krajach macierzystych: prof. dr Carl Dedecius /NRF/, Andreana R a d e v a /Bułgaria/, dr Jan P i l a ř /ČSRS/, Georg G o m o r i /Anglia/, Tomas V e n-

c l o w a /ZSRR/, dr Rolf F i e g u t h /Szwajcaria/, dr Marija S t o j i l j k o v i ć /Jugosławia/ i dr Peer H u l t b e r g /Dania/.

Po zakończeniu sesji odbyło się spotkanie tłumaczy z pracownikami Działu Historii Literatury Romantyzmu IBL oraz przedstawicielami Związku Literatów Polskich i Agencji Autorskiej.

Organizatorem konferencji była Pracownia Historii Literatury Romantyzmu.

/Sprawozdanie z konferencji, zob. BP, z. 42/

4. W dniach 25-27 października 1971 r. w Krakowie odbyło się posiedzenie redakcyjne "Słownika terminologii onomastycznej języków słowiańskich", w którym uczestniczyło 4 stałych współpracowników redakcji: prof. dr Božo V i d o e s k i /Jugosławia/, doc. dr Ernst E i c h l e r /NRD/, doc. dr Jan P e t r /ČSRS/ i dr Teodolius W i t k o w s k i /NRD/.

Konferencję zorganizowała Pracownia Atlasu i Słownika Gwar Polskich Zakładu Językoznawstwa w Krakowie.

5. W konferencji zorganizowanej przez Pracownię Poetyki Historycznej nt.: "Język krytyki jako problem historycznoliteracki", która odbyła się w Warszawie w dniach 13-15 grudnia 1971 r., wziął czynny udział prof. dr František M i k o /ČSRS/, wygłaszając referat nt.: "Wartościowanie i analiza dzieła literackiego".

/Sprawozdanie z konferencji, zob. BP, z. 43/

6. W konferencji nt.: "System syntaktyczny i morfologiczny współczesnego języka polskiego", odbytej w dniach 16-18 grudnia 1971 r. w Zawoi, wzięli czynny udział prof. dr Etienne D e c a u x /Francja/ oraz prof. dr Jan H o r e c k y /ČSRS/.

Organizatorem konferencji była Pracownia Składni Języka Polskiego w Krakowie.

Przyjazdy indywidualne

W ramach wymiany między akademiami oraz na stypendiach krajów macierzystych pracowali pod opieką naukową Instytutu następujący naukowcy:

ČSRS

Dr Ludek B a c h m a n /Ústav pro jazyk český ČSAV, Praha - 2 tyg./. Celem jego pobytu była wymiana doświadczeń nau-

rowych w zakresie badań dialektologicznych z pracownikami Zakładu Językoznawstwa w Warszawie i Krakowie oraz zbieranie materiałów do "Czeskiego atlasu językowego".

Dr Viera G a š p a r i k o v a /Národopisny ústav SAV, Bratysława - 2 tyg./ przeprowadziła rozmowy konkretyzujące współpracę z Działem Literatury Ludowej IBLw ramach podkomisji folklorystycznej Międzynarodowej Komisji do badania kultury ludowej na terenie Karpat.

Dr Antonin T e j n o r /Ústav pro jazyk český ČSAV, Praha - 1 tydzień/ przeprowadził korektę polskiej części rękopisu "Słownika słowiańskiej terminologii lingwistycznej" według wskazań recenzentów oraz komitetu redakcyjnego "Słownika".

Dr Jan B a l h a r i dr Rudolf Š r a m e k /Ústav pro jazyk český ČSAV, Brno - 2 tyg./ kontynuowali zbieranie materiałów do "Czeskiego atlasu językowego" w zakresie gwar laskich.

Dr Viktor K o c h o l i dr Jan B r e z i n a /Ústav slovenskej literatury SAV, Bratysława - 1 tydzień/ przeprowadzili rozmowy z Dyrekcją Instytutu ustalające zakres współpracy naukowej między Instytutem Badań Literackich a reprezentowanym przez w/w Instytutem.

Josef V l á š e k /Ústav pro českou a světovou literaturu ČSAV, Praha - 2 tyg./ uzupełniał zbiór materiałów do zagadnienia komparatystyki literatur słowiańskich.

Doc. dr Ferdinand B u f f a /Jazykovedny ústav L. Stura SAV, Bratysława - 2 tyg./ przeprowadził z językoznawcami konsultacje w sprawie koncepcji "Atlasu języka słowackiego"/szczególnie z zakresu słowotwórstwa/ oraz wymienił doświadczenia na temat słowników gwarowych.

Iva N e b e s k a /Ústav pro jazyk český ČSAV, Praha - 10 dni/. Celem jej pobytu było zaznajomienie się ze stanem badań nad językiem polskim, zwłaszcza przy pomocy metod matematycznych.

Dr Vladimír K y a s /Ústav jazyku a literatur ČSAV, Praha - 7 dni/ przygotował wydanie Mamotrektu czesko-polskiego, przeprowadził ostatnie korekty III części edycji "Biblii Królowej Zofii".

NRD

Dr Frank W a g n e r i dr Rainer R o s e n b e r g /Zentralinstitut für Literaturgeschichte DAW, Berlin - 3 dni/ przeprowadzili rozmowy ustalające ściślejszą współpracę IBL i ZIL w zakresie badań polonistycznych i germanistycznych oraz wymiany poglądów dotyczących rozwoju literatury XX w.

Wynikiem współpracy ma być przygotowanie publikacji z okazji 30-lecia powstania PRL oraz 25-lecia powstania NRD, przypadających w roku 1974.

Dr Eberhard D i e c k m a n n /Zentralinstitut für Literaturgeschichte DAW, Berlin - 3 tyg./ uzupełniał niedostępne w NRD źródła do pracy nt.: "Mieszczkańsko-humanistyczne tradycje w literaturze polskiej lat 20-ych i 30-ych XX w.", ponadto przeprowadził konsultacje z literaturoznawcami tego okresu, dotyczące opracowywanego studium.

Dr Heinrich O l s c h o w s k y /ZIL DAW, Berlin - 18 dni/ studiował literaturę źródłową oraz zapoznał się z materiałem czasopiśmiennym dotyczącym okresu 1939-1949 w zakresie antyfaszystowskiej walki wyzwolenczej oraz przejścia do budowy socjalizmu. Materiały te będą wykorzystane w studium nt.: "Wybór socjalizmu wynikiem poczucia odpowiedzialności narodowej".

NRF

Dr Rolf F i e g u t h /Uniwersytet w Konstancji/ przebywał 2 tyg. prywatnie, uzupełniając materiały do rozprawy habilitacyjnej w zakresie polskiego romantyzmu.

RUMUNIA

Ruxandra-Rodica-Maria P a n a /Ośrodek badań fonetycznych i dialektologicznych RAN, Bukareszt - 1 m-c/ prowadziła badania w zakresie koncepcji i techniki prac nad atlasami językowymi, metodami zapisu na taśmie magnetofonowej oraz transkrypcją tekstów dialektologicznych; uzupełniała również informacje dotyczące badań dialektologii historycznej.

Elena C a r a b u l e a /Instytut Językoznawstwa RAN, Bukareszt - 6 tyg./ zapoznała się z aktualnym stanem badań nad słowotwórstwem /metody, bibliografia/.

Joan R o b c z u k /Instytut Językoznawstwa RAN, Bukareszt - 4 tyg./ przeprowadził badania w następujących zakresach: 1/za-

gadnień słowiańskiej dialektologii, w szczególności polskiej; 2/ problemu wpływów kontaktów językowych w rejonie Karpat; 3/ materiałów do studiów nad dawnym piśmiennictwem słowiańskim.

Dan M. S l u ś a n s c h i /Instytut Językoznawstwa RAN, Bukareszt - 3 tyg./ zajmował się leksykografią łaciny średnio-wiecznej /słownikami, bibliografią/.

Leon V o l o v i c i /Ośrodek badań językoznawczych, literaturoznawczych i folklorystycznych RAN, Jassy - 2 tyg./ zajmował się dwoma kompleksami zagadnień: 1/ studiował metody przygotowywania, redagowania i wydawania encyklopedii oraz słowników literatur: światowej i narodowej; 2/ uzupełniał materiały dotyczące historii teorii literatury, ewolucji poglądów o literaturze oraz ewolucji gatunków literackich.

Sebastiana P o p e s c u /Instytut Językoznawstwa RAN, Bukareszt - 3 tyg./ prowadziła studia nad słowotwórstwem łacińskim, oraz poszukiwania bibliograficzne w tym zakresie.

Aleksandru M a r e ś i /Instytut Językoznawstwa RAN, Bukareszt - 2 m-ce/. Celem jego stypendium były studia nad rękopisami i starodrukami XVI-wiecznymi oraz poszukiwania śladów rękopisów rumuńskich w Polsce; ponadto przeprowadził badania filigranów XVI-wiecznych, umożliwiającących ustalenie chronologii starodruków rumuńskich.

Corneliu R e g u ś /Instytut Językoznawstwa RAN, Bukareszt - 4 tyg./ badał rumuńsko-polskie związki językowe na materiale piśmiennictwa historycznego i współczesnych badań dialektologicznych; studiował staropiśmiennictwo i literaturę językoznawczą związaną z tą problematyką oraz problemy słowiańskiej dialektologii i onomastyki.

WĘGRY

Endre B o j t a r /Instytut Literatury WAN, Budapeszt - 2 tyg./ prowadził badania nad strukturalizmem słowiańskim, historią literaturoznawstwa marksistowskiego oraz uzupełniał zbieranie materiałów do obu tematów.

Istvan G r a n i c z /Instytut Literatury WAN, Budapeszt - 7 tyg./ zapoznał się z osiągnięciami polskimi w zakresie stosowania metod matematyczno-statystycznych w literaturoznawstwie oraz zbierał materiały do przygotowywanej przez Instytut Literatury WAN "Historii literaturoznawstwa marksistowskiego".

WŁOCHY

Remo F a c c a n i /Uniwersytet w Wenecji - 2 tyg./ przeprowadził studia nad genezą i ewolucją polskiego wiersza akcentowego w XX w. w zakresie porównawczym ze współczesną wersyfikacją rosyjską, w szczególności weryfikował hipotezę istnienia polskiego ekwiwalentu "dolnika" rosyjskiego.

Dr Michele A. F e o /Uniwersytet w Pizie/ rozpoczął 2-miesięczne stypendium, którego celem jest zbadanie początków i pochodzenia laickiego teatru polskiego oraz jego związków z humanistycznym teatrem włoskim. Wynikiem jego badań ma być postawienie problemu w perspektywie dalszych prac systematycznych.

ZSRR

Dr Dina P r o k o f i e w a /Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR, Moskwa - 16 tyg./ kontynuowała zbiór materiałów do rozprawy nt.: "Rosyjsko-polskie związki literackie w XIX w.".

Dr Adam I. M a l d z i s /Instytut Literatury im. Janki Kupały AN BSSR, Mińsk - 3 m-ce/ prowadził poszukiwania i badanie nieznanych utworów literatury białoruskiej XVIII w. w polskich archiwach i bibliotekach; studiował twórczość XVIII-wiecznych pisarzy polskich, w której występuje tematyka białoruska; przestudiował również zbiory rękopiśmienne XVIII w. powstałe na terenie Białorusi pod kątem ew. odkryć zaginionych utworów literatury białoruskiej.

Prof. dr Wiktor I. B o r k o w s k i /Instytut Języka Rosyjskiego AN ZSRR, Moskwa - 4 tyg./ uzupełniał materiały do pracy nt.: "Z problematyki badań syntaktycznych".

Drugim celem wizyty było omówienie z przewodniczącym Międzynarodowego Komitetu Sławistów tematyki referatów sławistów radzieckich i zagranicznych na VII Międzynarodowy Kongres Sławistów /Warszawa 1973/.

Dr Ludmiła K i s i e l j e w a /Biblioteka Akademii Nauk ZSRR, Moskwa - 3 tyg./ przeprowadziła badania nad metodyką opisu zachodnioeuropejskiej książki XVI-wiecznej oraz rękopisów z okresu XI-XVI w.

Dr Wiktor J u z w e n k o /Instytut Sztuki, Folkloru i Etnografii im. K. Ryłskiego AN USSR, Kijów - 6 tyg./ zbierała materiały źródłowe do problemów: a/ rozwój i współzależność ga-

tunków polskiego i ukraińskiego folkloru; b/ historia folklorystyki słowiańskiej; c/ romantyzm polski a folklorystyka ukraińska.

Bella B. B a r s e g j a n /Instytut Literatury im. M. A-begjana AN Arm.SSR, Erewan - 2 m-ce/. Celem 5-miesięcznego stypendium w/w jest zbiór materiałów źródłowych oraz konsultacje naukowe w zakresie przygotowywanej rozprawy doktorskiej nt.: "Z historii armeńsko-polskich związków literackich XIX i początku XX wieku".

Doc. dr Wiktor A. C h o r i e w /Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR, Moskwa - 3 m-ce/ uzupełniał zbiór materiałów do przygotowywanej rozprawy nt.: "Geneza i rozwój realizmu socjalistycznego w literaturze polskiej".

Doc. dr Borys F. S t a c h i e j e w /Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR, Moskwa - 2 m-ce/ zbierał materiały do opracowywanego studium nt.: "Problemy polskiego romantyzmu".

Prof. dr F. P. F i l i n /Instytut Języka Rosyjskiego AN ZSRR, Moskwa - 10 dni/ przeprowadził konsultacje z pracownikami Zakładu Językoznawstwa w zakresie koncepcji słowników gwar rosyjskich i polskich.

Łączny czasokres pobytu gości zagranicznych w Polsce wyniósł 160 tygodni.

Mgr Maria Wiśniewska

I OLIMPIADA LITERATURY I JĘZYKA POLSKIEGO

Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, jako zawody dla młodzieży szkół średnich, została powołana do życia zarządzeniem ministra oświaty i szkolnictwa wyższego z dnia 20 maja 1970 r. /Dz. Urz. MOiSW B-5, poz. 38/. Organizatorem Olimpiady jest Instytut Badań Literackich PAN. W skład Komitetu Głównego wchodzi pracownicy naukowcy i nauczyciele języka polskiego, powołani przez ministra Oświ. na wniosek IBL. Zawody olimpijskie w zakresie literatury i języka polskiego przeprowadzono po raz pierwszy w r. 1971. Według regulaminu Olimpiady, impreza ta przebiega w